



V KRALJESTVU VIDRE

Ste jo že videli, kako v večernem mraku tiho drsi po vodni gladini? Kako se spretno prekopicuje v jezeru, igraje zasleduje ribo, jo ujame, pa spet izpusti in jo na koncu kakor za šalo pohrusta, trdno držeč jo s prednjimi tačkami? Najverjetneje še niste imeli te sreče, saj doleti le redke in še to le naključno. Pa nikar ne obupajte! Preizkušen recept je: potrpežljivost in vztrajnost. Seveda pa morate biti ob pravem času na pravem mestu.

Vidra je prebivalka celinskih voda, kakor s skupnim imenom označujemo stojče in tekoče vode. Če smo natančni, pravzaprav ne živi v vodi – tam le zasleduje in loviti svoj plen, najpogosteje ribe, pri tem pa je tako hitra in spretna, da nam zastaja dih. Njen pravi življenjski prostor je obalni pas, kjer si podajata roko voda in kopno. Tu si pod bogatim koreninskim spletom obrežnih jelš, hrastov ali jesenov poišče skrivna počivališča. Posebej pozorno izbere vidrino, brlog, kjer povrže mladiče, jih hrani, uči plavati in sploh skrbi zarje vsaj leto dni, pogosto tudi dlje.

Življenje naše edine vodne kune, kakor so tudi imenovali vidro in s tem že povedali, da jo prištevamo v družino kun, je precej skrivnostno. Ker so jo v preteklosti zaradi cenjenega kožuhu močno preganjali, pobijiali in lovili v različne pasti, je postala previdnejša; večinoma se klati naokrog ponoči, podnevi pa počiva in spi.

V drugi polovici prejšnjega stoletja smo vidrin življenjski prostor, to so reke, potoki, barja in jezera, ljudje nepremišljeno onesnažili z odpakami iz gospodinjstev, kmetijstva in iz tovarn. Marsikateri potok je z urejanjem izgubil razgibano strugo in postal navaden kanal brez obrežnega rastja; iz njega je izginilo veliko živalskih vrst, med njimi tudi vidrinega plena. Toda nespametno ravnanje z vodami se vrača kot bumerang: na mizo namesto rosnega vrča čiste izvirske vode vse pogosteje postavimo plastenko vode, poplavne pa postajajo vsakdanjost. Po drugi strani stranišča spiramo s pitno vodo. Narobe svet.

Vidra je zaradi uničevanja njenega življenjskega prostora postala še redkejša, celo ogrožena. Iz tistih evropskih dežel, ki imajo močno razvito industrijo in intenzivno kmetijstvo, je že popolnoma izginila. V zadnjih desetletjih jo je v varstvo vzela Evropska komisija, ki v državah članicah in kandidatkah podpira številne projekte na področju varstva narave. Tudi v Sloveniji, ali točneje, na Goričkem, poteka projekt LIFE – NARAVA, v katerem se trudimo izboljšati vidrino življenjsko okolje in izvedeti kar največ o tej živalski vrsti.



Če želimo vidro odkriti, moramo biti že pravi detektivi in uporabiti najrazličnejše zvijače. Najprej moramo dobro poznati njene sledi in druge »podpise« v naravi, kakršni so, denimo, znamenja in iztrebki, ki jih pušča na izbranih mestih ob vodah. Včasih najdemo tudi ostanke vidrine pojedine, največkrat glave in luske rib, s katerimi si je postregla iz ribnika. Tudi raki so pogosto na njenem jedilniku, najdemo pa le klešče in ostanke oklepov. V topnih pomladnih nočeh zalezuje žabe in krastače, ki so med svatovanjem lahek plen. Tudi vidra ve, da ima krastačja koža neprijeten okus, zato dvoživke raje sleče, preden se jih zares loti.



Prepričani smo, da bomo o vidri do konca leta 2008, ko se projekt LIFE izteče, še poročali, saj si obetamo še zanimiva odkritja. Če pa želite prebrati zares sočen, izviren opis vodne kune, priporočamo doberga starega **Frana Erjavca** in njegove **Domače in tuje živali v podočah**. Ne bo vam žal.



Namesto pravih pasti vidri danes na njenih stečinah nastavljamo fotopasti z infrardečimi žarki, ki sprožijo kamero, kadar jih žival prečka. Tako dobimo zanimive fotografije, hkrati pa podatke o tem, kdaj vidre hodijo po svojih poteh in v kakšni družbi.





Vrsta: EVRAZIJSKA VIDRA (*Lutra lutra*)

Red: zveri

Družina: kune

Poddružina: vidre



Telenska dolžina: samec 1,20 m, samica 1,10 m

Telensna teža: samec 8 do 11 kg, samica 5 do 7 kg

Zobna formula: zgornja čeljust 3141, spodnja čeljust 3132

Dolžina brk (vibriss): do 25 cm

Število kremljev: prednja taca 5, zadnja taca 5

Gostota kožuhu: do 50 000 dlak/cm²